

udtalt af Finantsudvalget, at det vilde være hensigtsmæssigt, om den polytechniske Lærestanstalt og Universitetet kunde blive sammensmeltede. Det er jo aabenbart, at der derved vilde kunne vindes to Ting, en Udvidelse af Lærefagene og derhos alligevel Besparelse af Udgifter. Nu er der undertiden Lærere, som docere de samme Fag paa de to forskellige Steder for et saa lidet Antal Tilhørere, at de meget godt kunde have disse samlede. Det følger af sig selv, at der ogsaa ved Siden deraf ere Fag, som ere særegne for den polytechniske Lærestanstalt, men den vil jo ogsaa beholde de hidtilværende Kræfter, og Besparelserne ville altsaa tilveiebringes derved, at man undgaaer Gjentakelsen af Forelæsningerne ved forskellige lønne Mænd.

Jeg skal nævne et andet Exempel paa saadan Sammensmeltning, det er af det kongelige Bibliothek og Universitetsbibliotheket. Det er en Sag, som ofte har været omtalt her i Thinget, men der har ikke hidtil kunnet sættes Noget igjennem i denne Retning; jeg mener, at der kan gøres saadanne Skridt, at der ogsaa kunde opnaaes nogen Besparelse, navnlig ved at Overbestyrelsen kunde gøres fælles for dem begge.

Der næst skal jeg nævne eksempelvis, at Universitetet har adskillige Samlinger, der maatte kunne sammensmeltes til en Heelhed med det naturhistoriske Musæum, som nu allerede har Bestyrelse fælles med dem. Fremdeles med Hensyn til administrative Embedsmænd troer jeg, at der kan finde Foreninger Sted ved forskellige Institutioner, hvorved Besparelser kunne opnaaes og Embedernes Antal formindstes. Jeg skal nævne Communitetet, Universitetet, Sorø Akademi og de lærde Skoler, hvis Midler maatte kunne beshyres af en fælles Bestyrelse. Endelig burde den høieste Bestyrelse af disse Midler — alle de, jeg sidst nævnte — meest passende henføres under Indenrigsministeren som den, der er ansvarlig for Statens Indtægtskilder. En anden Ting, som vil kunne bidrage til at tilveiebringe Besparelse, vil være, ifald Rigsdagen i sin Heelhed bliver sat istand til med Lethed at overskue den hele Statshuusholdning. Dette mener jeg maatte

kunne tilveiebringes saaledes, som det ogsaa tidligere af meget dygtigere Mænd end jeg er bleven fordret — nemlig ved en simplere Form for Finants-Budgettet. Naar man nu vil udfinde, hvormeget der er anvendt til en vis Statsudgift, da maa man hyppigt opsoge Udgiften paa en halv Snees forskellige Steder i Finantsloven; det er et Arbejde, som ikke Enhver giver sig Tid til og som jeg troer, at man ikke kan fordrø af Enhver. Jeg vil oplyse dette med et Exempel, nemlig hvad der angaaer Pensions- og Understøttelsesvæsenet. Jeg troer det vilde være gavnligt, om man satte alt det herhen Hørende sammen i een Overfigt, der fulgte med Finantsloven; thi derved ville deels Rigsdagens Medlemmer blive opmærksomme paa Størrelsen af denne Udgift, deels vil Regjeringen selv maastee være mere tilbøielig til at gøre Indskrænkninger, navnlig med Hensyn til Understøttelserne. Dette troer jeg altsaa var et Exempel, som viste, at det kunde være gavnligt og en Støtte for Rigsdagen at have en saadan simpel og klar Form for Finantsloven i det Hele taget. For Rigsdagens Skyld er det desuden af en særdeles Bigtighed, at Finantsloven har en simpel Form; thi forsaavidt Rigsdagen optræder for at faae Besparelser indførte, har den jo tidmægtige Mænd og mægtige Klasser af Statsborgere imod sig. Hvor vanskeligt er det ikke saa for Rigsdagen at haandhæve sig ligeoverfor Udtalelser fra disse Sider? Hvor vanskeligt er ikke dette, naar den ikke kan faae de forstandige Mænd i Folkets andre Klasser til at see, hvorom det dreier sig, og til selv at bedømme, om der er Urimelighed i deres Forbringinger om Indskrænkninger i Udgifterne eller ikke? Jeg troer det vilde være saare gavnligt for Rigsdagens Stilling, om den kunde bevæge Regjeringen til at faae en saadan simplere Form for Finantsloven tilveiebragt. Dette var visse Formforandringer, som jeg mener der maatte foregaae, og hvorved Besparelser vilde kunne opnaaes.

Jeg skal nu sige nogle Ord angaaende Realiteten, angaaende Pengemidlernes Anvendelse, om Forandringer, der kunde gøres, for derved at tilveiebringe større Besparelser, uden at tilfødesatte noget nødvendigt Formaalet Opnaaelse,